

kancelarie rp

kancelarierp.pl

Kancelarie RP to nowa jakość w usługach prawniczych. W serwisie baza ponad 200 dokumentów, przyjazny i prosty generator oraz sieć wysoko wyspecjalizowanych prawników dostępnych na wyciągnięcie ręki.

Nadzór nad cenami wody

PRAWO WODNE | Ograniczona będzie możliwość nieuzasadnionego podwyższania taryf zbiorowego zaopatrzywania w wodę i odbioru ścieków w gminach, w których świadczą te usługi przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne stanowiące jednostki organizacyjne gminy.



MACIEJ MICHALAK
PRAWNIK W KANCELARI
KSP LEGAL & TAX ADVICE
W KATOWICACH

22 listopada 2017 roku prezydent podpisał ustawę z 27 października 2017 roku o zmianie ustawy z 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzywaniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (dalej: ustawa zaopatrzeniowa) oraz niektórych innych ustaw. Nowelizacja wprowadza zasadnicze zmiany w obecnie funkcjonującym modelu ustalania i zatwierdzania taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. Do najważniejszych z nich należy centralizacja procesu ustalania taryf „wodno-ściekowych”.

Ustalanie taryf

Aktualnie, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy zaopatrzeniowej przygotowywanie projektów taryf należy do kompetencji przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjnego, które po wstępnej kontroli przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta przedkłada go właściwej radzie gminy do zatwierdzenia. Zgodnie z art. 24 ust. 1 oraz 5 ustawy zaopatrzeniowej rada gminy zatwierdza taryfę albo odmawia ich zatwierdzenia, w terminie 45 dni od dnia przedstawienia przez przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne wniosku o zatwierdzenie taryfy. W powyższym zakresie, formą prawną działania rady gminy jest uchwała, która na podstawie art. 85, 90 oraz 91 ustawy o samorządzie gminnym, w zakresie jej legalności podlega nadzorowi ze strony wojewody. Zgodnie z art. 101 ustawy o samorządzie gminnym, po spełnieniu określonych w tym przepisie przesłanek, kwestionowana uchwała podlega ponadto zaskarżeniu do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Nowelizacja wprowadza – nowe, nieznane dotychczas w prawie polskim-istotne elementy do przedstawionego w skrócie powyżej procesu ustalania i zatwierdzania taryf. Przede wszystkim, usta-

wa nowelizująca statuuje organ regulacyjny, który zgodnie z nowymi art. 24b–24j ustawy zaopatrzeniowej przejmie całość dotychczasowych kompetencji rady gminy w zakresie zatwierdzania projektów taryf przedkładanych przez przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne. Zgodnie z nowym art. 27a ustawy zaopatrzeniowej, w powyższym zakresie funkcję organu regulacyjnego będzie sprawował dyrektor regionalnego zarządu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, zgodnie z obowiązującym od 1 stycznia 2018 roku nowym art. 239 ustawy z 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, będzie państwową osobą prawną, która zasadniczo przejmie dotychczasowe zadania Krajowego i Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej (te, dotychczas samodzielne jednostki budżetowe po 1 stycznia 2018 roku stanowiąc będą jednostki organizacyjne Wód Polskich) oraz będzie realizować również inne zadania określone w Prawie wodnym, w tym wykonywać prawa właścicielskie Skarbu Państwa w stosunku do śródlądowych wód płynących oraz wód podziemnych, z wyłączeniem śródlądowych dróg wodnych o szczególnym znaczeniu transportowym. Zakres uprawnień i kompetencji przyznanych Wodom Polskim pozwala na stwierdzenie, że w zakresie gospodarowania wodami w Polsce działalność tej nowo utworzonej państwowej osoby prawnej będzie miała omniipotentny wymiar, ograniczony nadzorem ministra właściwego ds. gospodarki wodnej, który w przedmiotowym zakresie pozostanie naczelnym organem administracji rządowej.

Zatwierdzenie albo odmowa zatwierdzenia projektów taryf (które zgodnie z proponowanymi zmianami będą obowiązywać nie przez rok, a przez trzy lata) będzie następować w formie decyzji administracyjnej organu regulacyjnego. W przypadku decyzji odmownej organ regulacyjny zobowiąże jednocześnie przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne do przedłożenia w określonym w decyzji terminie poprawionego projektu taryfy, zgodnie ze wskazaniami organu. W powyższym zakresie zmieni się również termin na złożenie przez przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne wniosku o zatwierdzenie taryf. Zgodnie z nowym art. 24b ust. 2 ustawy zaopatrzeniowej przed-

ZDANIEM AUTORA

DR TOMASZ SROKOSZ

RADCA PRAWNY,
PARTNER W KANCELARI
KSP LEGAL & TAX ADVICE
W KATOWICACH



Nadrzędnym celem przygotowanych zmian w ustawie z 27 października 2017 roku o zmianie ustawy z 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzywaniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, jest – zgodnie z uzasadnieniem projektu ustawy nowelizującej – ograniczenie możliwości nieuzasadnionego podwyższania wysokości taryf zbiorowego zaopatrzywania w wodę i odbioru ścieków w gminach, w których świadczące te usługi przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne stanowi albo jednostkę organizacyjną gminy, albo spółkę prawa handlowego, której właścicielem i tak pozostaje gmina, co niejednokrotnie prowadzi do sytuacji, w której nadzór rady gminy nad prawidłowością sporządzonych taryf miał wymiar czysto iluzoryczny. Z drugiej strony nowelizacja wprowadza nieznany dotychczas mechanizm nadzoru centralnego nad gospodarką komunalną, która to obecnie pozostaje wyłączną domeną samorządu terytorialnego. ©

siębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne będzie zobowiązane do przekazania organowi regulacyjnemu wniosku o zatwierdzenie taryfy w terminie 120 dni przed dniem upływu okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy.

Dodatkowo zgodnie z zaproponowanym w ustawie nowelizującej nowym art. 24c ust. 4 ustawy zaopatrzeniowej w sytu-

Postępowanie odwoławcze

W ślad za treścią nowego art. 27c ust. 1 ustawy zaopatrzeniowej do postępowania przed organem regulacyjnym, w tym również do postępowania w przedmiocie zatwierdzania taryf stosowane będą przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego (dalej jako: k.p.a.). Oznacza to, że w przypadku decyzji w przedmiocie taryf wodnych i ściekowych zastosowanie znajdą wszystkie przepisy k.p.a. (zwłaszcza art. 127 i nast. k.p.a.), dotyczące dwuinstancyjności postępowania administracyjnego i zasad postępowania odwoławczego. W przedmiotowym zakresie zgodnie z projektem art. 27c ust. 2 ustawy zaopatrzeniowej organem wyższego stopnia (odwoławczym) w sprawach decyzji organu regulacyjnego będzie zasadniczo prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Od decyzji ostatecznej organu wyższego stopnia będzie zaś przysługiwać na zasadach ogólnych skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego. Wyjątek w powyższym zakresie stanowić będą określone w nowym art. 27e ustawy zaopatrzeniowej sprawy sporne pomiędzy przedsiębiorstwami wodno-kanalizacyjnymi a odbiorcami świadczonych przez nie usług. Kognicja w zakresie odwołań w tych kategoriach spraw została bowiem przyznana sądom

powszechnym, a konkretnie Sądowi Okręgowemu w Warszawie – Sądowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W uzupełnieniu wskazanych dotychczas informacji należy podkreślić, że w stosunku do treści art. 28 k.p.a. ustawa nowelizująca wprowadza zasadę numerus clausus stron postępowania w przedmiocie zatwierdzenia projektów taryf wodnych i ściekowych. Zgodnie bowiem z nowym art. 24 c ust. 6 ustawy zaopatrzeniowej, stronami postępowania w sprawach wydania decyzji dotyczącej projektu taryfy będą właściwe przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne oraz właściwy terytorialnie wójt (burmistrz, prezydent miasta). Jeśli zaś przedsiębiorstwo przedkładające do zatwierdzenia projekt taryfy będzie gminną jednostką organizacyjną, nieposiadającą osobowości prawnej, to zgodnie z założeniem projektodawców nowelizacji będzie ono jedyną stroną postępowania przed organem regulującym.

Jakie zasady

Przyjęte przez Sejm i podpisane przez prezydenta zmiany w ustawie zaopatrzeniowej prowadzić będą do ustanowienia nowego, nieznanego dotychczas na gruncie gospodarowania wodami mechanizmu regulacyjnego, w którym nadzór nad legalnością projektów taryf zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, prawnie i faktycznie sprawowany obecnie przez jednostki samorządu terytorialnego, przyznany zostanie nowemu bytowi prawnemu – Wodom Polskim, co zdaniem autorów projektu sprzyjać będzie standaryzacji usług w przedmiotowym sektorze gospodarowania wodami.

Ustawa wejdzie w życie w terminie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Ustaw. Wyjątek stanowi jedynie jej art. 1 pkt 8 w zakresie obejmującym nowy art. 24c ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy zaopatrzeniowej, który zacznie obowiązywać z dniem 1 stycznia 2018 roku. Przesunięcie terminu wejścia w życie wskazanego przepisu, podobnie jak przepisy 11–13 ustawy nowelizującej, zmierza do synchronizacji znowelizowanych przepisów ustawy zaopatrzeniowej, z wchodzącymi w życie właśnie w dniu 1 stycznia 2018 roku zmianami w ustawie Prawo wodne. ©

—Tomasz Srokosz
—Maciej Michalak